Tweede Kamer der Staten-Generaal
Prinses Irenepad 1
2595BG Den Haag

Datum: 16-6-2026
Onderwerp: Een bevoegde leraar voor elke klas

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie Onderwijs,

Voor het debat over de Staat van het Onderwijs op 29 juni vragen wij uw aandacht voor de belangrijkste voorwaarde voor goed onderwijs: een bevoegde leraar voor de klas.

De Staat van het Onderwijs laat opnieuw zien dat de kwaliteit van het onderwijs onder druk staat. Juist op een moment waarop de noodzaak om de onderwijskwaliteit te versterken breed wordt erkend, vinden wij het zorgelijk dat maatregelen die oorspronkelijk bedoeld waren als tijdelijke noodoplossing voor lerarentekorten steeds nadrukkelijker worden gepresenteerd als mogelijke basis voor structureel beleid.

Bevoegde leraren als uitgangspunt
Eerder hebben de AOb, CNV en FvOv hun zorgen geuit over de verlenging van de beleidsregel ‘vervolg andere dag- en weekindeling’ in de G5. Deze regeling werd in 2020 ingevoerd als tijdelijke noodmaatregel om in situaties van acute lerarentekorten te voorkomen dat leerlingen naar huis gestuurd moesten worden. Daarbij gold steeds dat het ging om het waarborgen van de continuïteit van onderwijs, niet om de kwaliteit ervan. Om dat uitzonderlijke karakter te benadrukken, werd mede op verzoek van de Kamer expliciet vastgelegd dat de inzet van andere professionals, ofwel onbevoegden, werd aangemerkt als noodmaatregel en niet als onderwijstijd.

In de reactie op onze eerdere brief stelt de staatssecretaris dat goed onderwijs voor alle leerlingen, verzorgd door bevoegde leraren, het leidende uitgangspunt is. Dat uitgangspunt onderschrijven wij volledig. Tegelijkertijd blijft onduidelijk hoe dit uitgangspunt zich verhoudt tot de mogelijkheid om op basis van dit experiment toekomstige wet- en regelgeving aan te passen. De ontwikkeling van noodmaatregel naar structureel beleid baart ons zorgen.

Noodmaatregelen moeten tijdelijk blijven
Wij zien bovendien dat het begrip ‘noodmaatregel’ steeds verder naar de achtergrond verdwijnt. Waar de regeling oorspronkelijk was gekoppeld aan uitzonderlijke omstandigheden als gevolg van acute personeelstekorten, wordt nu vooral gesproken over een ‘toekomstbestendig en wendbaar onderwijssysteem’. Daarmee ontstaat het risico dat tijdelijke uitzonderingen geleidelijk worden genormaliseerd, zonder dat een fundamentele discussie wordt gevoerd over de gevolgen voor de kwaliteit van het onderwijs voor onze leerlingen.

De staatssecretaris verwijst naar een evaluatie waaruit blijkt dat deelnemende scholen positieve effecten ervaren. Dat zijn waardevolle ervaringen, maar zij vormen geen bewijs dat leerlingen beter onderwijs krijgen. De conclusies zijn gebaseerd op zelfrapportages van scholen die deelnemen aan het experiment. Het risico bestaat dat positieve resultaten niet voortkomen uit de maatregel zelf, maar vooral samenhangen met de sterke visie, het leiderschap en de betrokkenheid van de scholen die ervoor kiezen aan dergelijke experimenten deel te nemen.

Dat blijkt ook uit een analyse die we hebben uitgevoerd op zeer verschillende experimenten. Dat maakt de uitkomsten onvoldoende basis voor structurele wijzigingen in wet- en regelgeving.

De discussie over deze maatregel raakt daarmee aan een fundamentele vraag die centraal staat in het debat over de Staat van het Onderwijs: welke keuzes maakt de overheid wanneer de kwaliteit van het onderwijs onder druk staat? Kiezen we ervoor de belangrijkste kwaliteitsfactor in het onderwijs – de bevoegde leraar – te versterken, of accepteren we dat leerlingen vaker onderwijs krijgen van personeel zonder de vereiste onderwijsbevoegdheid?

Investeer in oplossingen tegen het lerarentekort
Wij vinden het van belang dat beleid gericht blijft op het terugdringen van lerarentekorten. Juist omdat de kwaliteit van het onderwijs onder druk staat, moet het uitgangspunt blijven dat ieder kind recht heeft op onderwijs van een bevoegde leraar. De oplossing ligt in het versterken van de aantrekkelijkheid van het beroep en het opleiden, behouden en aantrekken van voldoende leraren.

Dat vraagt om gerichte investeringen in zij-instroom, zodat meer mensen de overstap naar het onderwijs kunnen maken. Het vraagt ook om voldoende mogelijkheden voor onderwijsprofessionals om via maatwerktrajecten binnen een zo kort mogelijke termijn een bevoegdheid te behalen. Daarnaast zien wij kansen in het beter benutten van de stille reserve van bevoegde leraren die het onderwijs hebben verlaten. Het verbeteren van de randvoorwaarden, zoals lagere werkdruk, kleinere klassen, betere arbeidsvoorwaarden en meer ontwikkelmogelijkheden in de klas, maakt het aantrekkelijker om in het onderwijs te blijven werken én weer terug te keren voor de klas.

Wij verzoeken u de staatssecretaris te vragen hoe zij garandeert dat tijdelijke noodmaatregelen niet uitgroeien tot structureel beleid en hoe zij borgt dat de inzet van bevoegde leraren daadwerkelijk leidend blijft in toekomstige wet- en regelgeving.

Met vriendelijke groet,

Coba van der Veer	Daniëlle Woestenberg	Remko Littooij
Voorzitter AOb	Bestuurslid CNV Onderwijs	Voorzitter FvOv